

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. אורי גולדמן, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 567 יום ה' 3 בפברואר 2011

השבוע בגיליון

עדכונים מהשטח

תאמר

פסיקה

מחוץ לחוק

ועדת הכספים: מס רכישה החל מ- 1.6 מיליון ש"ח // תובענה ייצוגית – שווי שימוש ברכב לשומרי שבת ואח' סקירת תזכיר החוק לתיקון חוק מס ערך מוסף

מ"ה – פיצויים לעובדים עקב שינוי מבנה – הכנסה הונית או פירותית? (ע"מ חיים ניסים) // עליון – מע"מ – הסכם שלא צויין בו אחרת – כולל מע"מ

"גשמי ברכה" של 15 מיליון ש"ח // תקיפת עו"ד = תקיפת עובד ציבור // ביקורת בנצרת // 12 חודשי מאסר לגיקי מצא

עדכונים מהשטח

ועדת הכספים: מס רכישה- החל מ- 1.6 מיליון ש"ח

◆ מדובר בדיון השני בנוגע להצעת החוק הממשלתית, במסגרת הכנתה לקריאה שנייה ושלישית במליאת הכנסת ולאחר שעברה בקריאה ראשונה בשבוע שעבר. מחד אמר, מוצע להעלות את מס הרכישה על דירות להשקעה ומאידך, לפטור ממס שבח מוכרי דירות אלו על-מנת להחזיר לשוק דירות יד שנייה. בדיון חזר ח"כ אמנון כהן (שי"ס), על דרישתו מהדיון הקודם, לפיה יש להרחיב את הפטור ממס רכישה על דירות עד שווי 1.6 מיליון ש"ח, לעומת 1.139 מיליון ש"ח כיום. גפני, קיבל את עמדתו והורה לנציגי האוצר לחזור לוועדה עם תשובה בנושא.

תובענה ייצוגית – שווי שימוש ברכב לשומרי שבת ואח'

שיש לייחס לעובד אחר הנוסע ברכב הצמוד בשבתות וחגים. לטענת התובע, קביעת שווי השימוש בתקנות מס הכנסה תוך התעלמות מהיקף השימוש העסקי ברכב, ו/או מבלי להביא בחשבון, כי עובדים שומרי שבת מנועים מלעשות שימוש ברכב בשבתות וחגים, פירושה שהתקנות הותקנו תוך חריגה מסמכות.

◆ התובע ביקש להכיר בתובענה אותה הגיש כתובענה ייצוגית, באשר התובענה רלבנטית לכלל השכירים במשק הנהנים מרכב צמוד, ולכל הפחות לאותם עובדים שומרי שבת, ולאותם עובדים נותני שירות אשר הרכב הכרחי מבחינתם לעצם ביצוע העבודה (דוגמת הטכנאים). בתובענה מתבקש ביהמ"ש לחייב את הרשות להפסיק לגבות מס לפי השווי הקבוע בתקנות, ולהורות לה לערוך אומדן שיביא בחשבון, הן את השימוש העסקי ברכב, והן את העובדה שהיקף השימוש ומידת ההנאה של שומרי שבת מן השימוש ברכב נמוך יחסית. בנוסף התבקש ביהמ"ש להורות לרשות להשיב את המס אותו גבתה שלא כדין.

◆ הערת מערכת - יצויין, כי בבימ"ש המחוזי בירושלים תלויה ועומדת תובענה ייצוגית בענין שווי שימוש ברכב - ת.מ. 306/08 חמדה ניסן נ' משרד האוצר שהוגשה ע"י משרדנו ביחד עם משרד מזליגמן ושות', ואשר עדין ממתינה להחלטת ביהמ"ש.

◆ ביום 1.2.2011 בתום דיון על הצעת חוק מיסוי מקרקעין, שנועד להגדיל את היצע הדירות למכירה (ר' גיליון מס פקס 565), הורה יו"ר ועדת הכספים, ח"כ משה גפני לממשלה, לשנות את 'מדרגת האפס' של מס הרכישה עבור רכישת דירה ראשונה, עד לרמת שווי של 1.6 מיליון ש"ח. עוד הורה לנציגי הממשלה, להעניק ערובה למוכרי קרקעות לבניית יחידות דיור, לכך שאכן ייזכו בהפחתת מס השבח, כפי שנקבע בחוק ובכך שלא ייאלצו תחילה, לעמוד בתנאים הנדרשים לקבלת ההנחה ורק לאחר מכן יידעו אם אכן יזכו בה אם לאו.

◆ ביום 2.2.11 הוגשה לביהמ"ש לעניינים מנהליים בקשה לתובענה ייצוגית נגד רשות המיסים בענין שווי שימוש ברכב. את התובענה הגישו עורכי הדין אמנון סמרה ומשה כדר בשם פארגיאן סראוס טכנאי מעליות. התובענה הוגשה בנוגע למס אותה גובה הרשות בגין שימוש ברכב צמוד אותו מעמיד המעביד לרשותו. התובע מבקש, כי ביהמ"ש יכיר בתביעה כתביעה ייצוגית הרלבנטית לכלל השכירים במשק הנהנים מרכב צמוד. להערכתו, סכום המס שנגבה שלא כדין מהעובדים מגיע לכ- 50 מיליון ש"ח לחודש.

◆ בתחילת ינואר עודכנו סכומי שווי השימוש לרכב צמוד ועפ"י נתוני משרד האוצר, שווי השימוש לאחר העלאתו משקף כעת את עלות החזקתו של רכב פרטי, ומביא לשוויון בין עובד שכיר הנהנה מרכב צמוד לעובד הרוכש את הרכב מכספו הפרטי.

◆ לטענת התובע, שווי השימוש שנקבע בתקנות מס הכנסה, חורג מן השווי בפועל (מידת ההנאה) שיש לייחס לו, שכן בעת קביעת השווי התעלמה הרשות ממרכיבים שונים הכלולים בשווי השימוש, ואשר התובע איננו נהנה מהם: כך לדוגמה נטען, כי שווי השימוש כולל בחובו את מרכיב השימוש העסקי ברכב (טובת המעביד); בדומה לכך נטען, כי בהיותו אדם דתי שומר שבת, יש להבחין בין מידת ההנאה שמפיק התובע מן הרכב הצמוד, לבין מידת ההנאה

סקירת תזכיר החוק לתיקון חוק מס ערך מוסף
 ירון הרוש, עו"ד
 גולדמן ושות' - משרד עורכי דין

◆ טרם המשבר מינה מר יהודה נסרדישי מנהל רשות המיסים בחודש ספטמבר 2007, ועדה לבחינת הרחבת התחולה של העוסקים וסוגי העסקאות שמועד החיוב במס ערך מוסף לגביהם יחול עם קבלת התמורה. שנה לאחר מכן בספטמבר 2008 הגישה הוועדה דו"ח, לפיו סברה הוועדה, כי במעבר לשיטת המזומנים יש משום הקלה על העוסקים מבחינה תזרימית, וכי יש בה כדי להביא לפישוט בנושא חובות אבודים, הוועדה מנתה יתרונות וחסרונות שיהיו למעבר כאמור מבחינת היבטים של אכיפה כגון היתרון של הפחתת עבירות "אי דיווח" כנגד הקושי לבצע מעקב אחר התמורה להבדיל ממעקב אחר הנכסים והמלאי (כאשר לעניין ענפי השירותים צוין, כי החיסרון דגן אינו משמעותי), כמו כן ציינה, כי למעבר לשיטת מזומנים יש עלות תקציבית חד פעמית המוערכת בסך 300 מיליון שקלים חדשים. לעניין זה נציין כי לכאורה, לאור העובדה שההוראה כבר מיושמת בשנות המס 2009 ו- 2010 במסגרת "תוכנית האצה", העלות התקציבית כבר הוצאה.

◆ נראה כי בהוראת השעה יש כדי להאיץ את הפעילות הכלכלית במשק, ולהקל על תזרים המזומנים של העוסקים הקטנים והבינוניים, ובכך להקטין למעשה את נטל המימון השוטף. לאור היתרונות שפורטו ולאור העובדה כאמור שההוראה כבר מיושמת, הוצע לעגן בין יתר השינויים את ההוראה האמורה במסגרת התיקון המוצע בחוק מע"מ.

◆ להלן טבלה המרכזת עיקרי את השינויים הצפויים במידה ויתקבלו. לנוחיותכם:

◆ ביום 13.1.11 פרסמה הלשכה המשפטית של אגף הכלכלה והכנסות המדינה, [תזכיר חוק לתיקון חוק מס ערך מוסף \(תיקון\), התשע"א-2011](#). שבמסגרתו יתוקנו סעיפים 29, 95, 96, 97, 116 ו-117 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו 1975 וסעיפים 171, 174 ו-175 בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009.

◆ הצורך בתיקון המוצע נבע בין היתר, בעקבות המשבר הכלכלי העולמי שפרץ בשנת 2008. במסגרת "תכנית האצה" שנקטה על ידי משרד האוצר, הוחלט על ביצוע המהלך של מעבר מבסיס דיווח מצטבר למזומן לפחות ביחס לנותני השירותים שהערך המוסף אצלם גבוה יותר, ולפיכך הפגיעה המימונית אצלם קשה יותר לעניין מע"מ, מהסיבה שאין באפשרותם להקטין את נטל המימון באופן של קיזוז מס תשומות. לפיכך, תוקנה תקנה 7(א)(6) לתקנות מע"מ ונקבע בה, כהוראת שעה לשנת 2009, כי כל העוסקים שחלה עליהם חובה לנהל פנקסי חשבונות על פי תוספת יא' להוראות מס הכנסה ושמחזור עסקאותיהם אינו עולה על 15,000,000 שקלים חדשים - מועד הדיווח לגבי עסקאותיהם ייעשה על בסיס מזומן. השינוי שנעשה במסגרת הוראת השעה הגדיל את מספר העוסקים המשלמים מע"מ על בסיס מזומן ב- 45,000 עוסקים, כך שבסה"כ, במהלך 2009 דיווחו על בסיס מזומן כ- 278,000 עוסקים. במטרה להקל על תזרים ההכנסות של עוסקים וכדי להקטין נטל המימון השוטף, בעיקר על עוסקים קטנים ובינוניים, הוארכה הוראת השעה האמורה גם לגבי שנת המס 2010.

<p>◆ מועד החיוב במס במקרים מיוחדים – מוצע להוסיף אחרי פסקה (א1) לפיה בעסקה של עוסק שחלה עליו החובה לנהל פנקסי חשבונות לפי תוספת י"א להוראות ניהול פנקסי חשבונות ס' 130 לפקודת מס הכנסה, יחול החיוב במס עם קבלת התמורה ובלבד שמחזור העסקאות אינו עולה על 15,000,000 ש"ח.</p>	<p>תיקון ס' 29 לחוק מע"מ</p>
<p>◆ 95 (א) - מוצע לתקן את המצב הקיים, לפיו רשאי המנהל להטיל קנס של 1% מסך המחזור השנתי - לשנת המס שבא לא נוהלו הפנקסים או הרשומות כפי שנקבע, ובמקומו להתאים את המצב הקיים בפסיקה לפיה רשאי המנהל להטיל קנס של "עד" 1% מסך המחזור האמור.</p> <p>◆ אחרי סעיף קטן (א) מוצע להוסיף את שני תתי הסעיפים (א1) ו- (א2), לפיהם יוטל קנס בשיעור של עד 30% ממס התשומות אשר לא נוכח במועד הקבוע בסעיף 38(א) לחוק, על עוסק שלא ניהל פנקסי חשבונות או רשומות כפי שנקבע, או שניהלם בסטייה מהותית שעניינה אי רישום חשבונות מס, רשימון יבוא או מסמך אחר שאישר לענין זה המנהל. והכל ובלבד שהעוסק לא הניח את דעתו של המנהל כי אי רישום מס התשומות היה שלא במזיד ושלא מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס, וכי מס התשומות החסר הובא בחשבון בקביעה, בשומה, בדוח התקופתי שהוגש ע"י העוסק באיחור או בדו"ח משלים שהגיש העוסק בהתאם לסעיף 71 לחוק.</p> <p>◆ 95 (ג) מוצע לשנות את המצב הקיים לפיו הגשת ערעור או ערר אינה דוחה את תשלום הקנס אלא אם החליט ביהמ"ש אחרת, ולקבוע במקומו כי הגשת ערעור או ערר תדחה את תשלום הקנס, אלא אם החליט בית המשפט אחרת.</p>	<p>תיקון ס' 95 לחוק מע"מ + הוספת סעיפים (א1) ו- (א2) לסעיף 95 לחוק מע"מ</p>
<p>קנס בשל אי תשלום במועד - מוצע כי במידה ולא ישולם מס או כפל מס במועד שנקבע לכך, ייווסף עליו, בנוסף להפרשי הצמדה וריבית על פי סעיף 97, קנס פיגורים ע"פ חוק המיסים. ואולם אם הוגשו השגה או ערעור, לא ישולם קנס פיגורים לתקופה שתחילתה במועד בו הוגשו ההשגה או הערעור ועד לקבלת החלטה לגביהם, אלא אם החליט בית המשפט אחרת.</p>	<p>החלפת ס' 96 לחוק מע"מ</p>
<p>◆ סעיף 97 לחוק שכותרתו - הפרשי הצמדה וריבית - מוצע להרחיב ולמקד את הסעיף ובמקום "לא שולם מס או כפל מס במועד..." יבוא - "לא שולם מס או כפל מס או קנס לפי סעיף 95".</p>	<p>תיקון ס' 97 לחוק מע"מ</p>

<p>◆ סעיף 116(א) לחוק מע"מ שענינו דחית מועדים - קובע כי המנהל רשאי להאריך כל מועד שנקבע בחוק זה או בתקנות. סעיף 116(א) לחוק מע"מ מקנה סמכות להארכת המועד בשמונה עשר חודשים נוספים, ואם הוכח להנחת דעתו של המנהל כי אי הניכוי לא נבע מרשלנות של העוסק, רשאי המנהל, מטעמים מיוחדים שירשמו, להאריך את המועד לניכוי מס תשומות לתקופה שלא תעלה על חמש שנים מהמועד המקורי. מוצע לבטל את סעיף 116(א) לחוק ובכך מחד, לבטל את ההגבלות המיוחדות המוטלות על דחיית מועדים בכל הנוגע לניכוי מס תשומות ומאידך, מוצע לאפשר הטלת קנסות במקרים שבהם לא נוכח מס התשומות במועד במזיד מטעמים של התחמקות מתשלום מס.</p>	<p>תיקון סעיף 116 לחוק מע"מ</p>
<p>◆ סעיף 129(א) לחוק מע"מ אוסר הובלת טובין בכלי הובלה לשימוש עסקי, אלא אם כן יש עמם חשבונית או תעודת משלוח, העבירה על סעיף 129 לחוק קבועה בסעיף 117(א)(10) לחוק שענינו הובלת טובין בניגוד להוראות סעיף 129. סעיף 129א לחוק כותרתו "פיקוח על הכנסת טובין והוצאתם מהאזור ומשטחי עזה ויריחו" ומטרתו לאפשר פיקוח על ביצוע הוראות החוק במעברים בין שטחי ישראל והרשות הפלשתינית ולסייע בהסדרת נושא העברת הטובין בין שטחי ישראל והרשות הפלשתינית, על מנת ליעל את אכיפתו של סעיף 129א לחוק, מוצע לקבוע, בצד העבירה הפלילית בגין הובלת טובין בניגוד להוראות סעיף 129 לחוק הקבועה בסעיף 117(10) לחוק מע"מ גם עבירה בגין הובלת טובין בניגוד לסעיף 129א האמור.</p>	<p>תיקון ס' 117 לחוק מע"מ</p>
<p>◆ מוצע לקבוע כי על עוסק לפרט בדו"ח התקופתי, נוסף על חשבוניות המס, גם את המספר הכולל של חשבוניות העסקה שהוציא בתקופת הדו"ח וסכומן הכולל, וכן את כל רשימוני הייצוא הנושאים את שמו של העוסק, שהותרו בתקופת הדו"ח, וסכומם הכולל.</p> <p>◆ מוצע לקבוע כי על עוסק לפרט בדוח התקופתי גם כל מסמך אחר שאושר על ידי המנהל לעניין סעיף 30(א)(1) לחוק מע"מ, בשל עסקת יצוא שביצע וסכומם הכולל, וכן כל מסמך אחר שאושר על ידי המנהל לעניין סעיף 38(א) לחוק מע"מ, שהוצא ע"י העוסק או לעוסק בתקופת הדו"ח, וסכומם הכולל ואשר מאפשרים ניכוי של מס התשומות הכלול בהם.</p> <p>◆ מוצע לקבוע, כי בדומה לפירוט הנדרש לגבי כל חשבונית מס, גם לגבי כל מסמך אחר על עוסק לפרט את מספרו הסידורי, הסמל שלו לפי הסימן שקבע לו המנהל, התאריך, סכומו וסכום המס הנובע ממנו ואת מספר הרישום של המוכר או נותן השירות, לפי העניין, ואת מספר רישומו של הקונה. לגבי כל רשימוני יצוא על עוסק לפרט רק את מספרו הסידורי, בדומה לפירוט הנדרש לגבי רשימוני יבוא.</p> <p>◆ מוצע להקנות למנהל סמכות לקבוע, ככלל או לסוגי עוסקים או עסקאות, כי בדומה להוראה החלה לעניין חשבוניות גם לגבי מסמכים אחרים מתחת לסכום מסוים לא יהיה הכרח לציין את הפרטים הקבועים בסעיף, אלא רק את סכומם הכולל, זאת ע"מ להקל על עוסקים שלהם הרבה מסמכים אחרים בסכומים נמוכים.</p> <p>◆ מוצע לקבוע כי מלכ"רים ומוסדות כספיים יהיו מחוייבים בהגשת דוח מפורט לא רק על רכישת טובין וקבלת שירותים מעוסק, אלא גם על רכישת מקרקעין מעוסק. בהתאם לכך מוצע לקבוע, כי החובה תחול על רכישת נכס המוגדר בסעיף 1 לחוק מס ערך מוסף ככולל טובין או מקרקעין. כמו כן, מוצע לקבוע כי בדוח יש לפרט את החשבוניות שנתקבלו בתקופת הדוח.</p> <p>◆ על מנת לאפשר למנהל לבקר באופן אפקטיבי איחודי העוסקים, מוצע לקבוע, כי על העוסקים הרשומים באיחודי עוסקים לפרט בדוח השנתי, נוסף על העסקאות, גם את תשומותיהם, לרבות תשומותיהם מהעוסקים הרשומים עימם כאחד. עוד מוצע לקבוע כי על הדוח השנתי להיות מוגש תוך 90 ימים מתום שנת המס לגביה.</p> <p>◆ על מנת לאפשר אכיפה של הוראות חוק מע"מ בנוגע לדו"חות המפורטים הוספה בסעיף 117 לחוק פסקה (ב6) לפיה אי פירוט של עוסק בדו"ח התקופתי של החשבוניות ורשימוני היבוא כנדרש לפי סעיף 69(א) עד (א)2 לחוק מהווה עבירה על החוק. מוצע להרחיב את העבירה האמורה ולהחילה לא רק על עוסקים, אלא גם על מלכ"רים, מוסדות כספיים ועוסקים הרשומים באיחודי עוסקים.</p>	<p>תיקון ס' 171 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תוספת תיקוני חקיקה שונים ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010)</p>
<p>◆ סעיף 174 לחוק קבע הוראת שעה לגבי שנת המס 2011 לפיה, עוסק אשר מחזור עסקאותיו עולה על מיליון שקלים חדשים או שמחויב לנהל את מערכת חשבוניות לפי שיטת החשבונאות הכפולה, חייב בהגשת דוח מפורט. מוצע לצמצם את תחולתה של הוראת השעה האמורה רק על עוסק, אשר מחזור עסקאותיו בשנת 2010 עולה על ארבעה מיליון שקלים חדשים, או שמחויב לנהל את מערכת חשבוניות על פי שיטת החשבונאות הכפולה במסגרת עיסוקו.</p>	<p>תיקון ס' 174 לחוק ההתייעלות הכלכלית</p>
<p>◆ סעיף 175 לחוק קבע הוראה עונשית לפיה עוסק אשר לא פירט את הפירוט הנדרש לפי הוראות השעה שנקבעו לשנים 2010 ו-2011 בחוק ההתייעלות, דינו מאסר שנה. מוצע להרחיב את ההוראה העונשית האמורה, לגבי דוחות מפורטים שיש להגיש לגבי שנת 2011 בלבד, בדומה להוראת הקבע שבסעיף 117(א)(6) לחוק מע"מ שעניינה אי הגשה במועד של דו"ח שיש להגישו לפי החוק או התקנות.</p>	<p>תיקון ס' 175 לחוק ההתייעלות הכלכלית</p>

פיצוי לעובדים עקב שינוי מבנה - הכנסה הונית או פירותית? ע"מ 859-08 חיים ניסים נ' פקיד שומה חיפה ויקטור עטיה, עו"ד ורו"ח.

ביהמ"ש המחוזי חיפה – כב' השופט רון סוקול:

◆ ביהמ"ש מזכיר, בטרם הדיון בטענות השונות, כי לסווג השונה ולעיתוי מועד רכישת הזכויות ישנה נפקות ממשית לעניין שיעורי המס שישלמו העובדים והמערער בתוכם. אם המענקים מהווים הכנסת עבודה אצל העובדים, הרי שהמס שישולם בגינם יחושב על פי שיעור המס השולי בו מחויב כל עובד וכאמור בסעיף 121 לפקודה. מאידך, אם עסקינן בהכנסה הונית המחויבת במס על פי פרק "ה" לפקודה, יוטל מס רק על רווח ההון הריאלי שצבר כל עובד ושיעור המס יוגבל על פי סעיף 94 לפקודה ל 20% מס בגין הרווח שנוצר לאחר 2003 ומס שולי לפני 2003. ביהמ"ש קבע, לעניין סיווג ההכנסה, כי יש להעדיף את עמדת המערער, כלומר מענקי הפיצול וההפרטה ייחשבו כהכנסה הונית בידי העובדים. להלן טיעונו של ביהמ"ש:

◆ ביהמ"ש קבע, כי תקבול שמקבל עובד ממעבידו יסווג בשים לב למהותו וטיבו ובהתאם לעילת תשלומו. ביהמ"ש מפנה לפס"ד התעשייה האווירית בו נפסק, כי מקום שבו מבקש מעביד לבצע שינוי אורגני (שינוי חוץ ארגוני) עומדת לעובד הזכות להמשיך בחוזה העבודה עם מעסיקו הקודם ואם המעסיק אינו מוכן להמשיך ולהעסיקו, עומדת לעובד הזכות לקבלת פיצויי הפיטורים. עובד המסכים לשינוי המבני, ומסכים להמשיך לעבוד אצל המעסיק החדש, מוותר על זכותו החוזית לעבוד אצל מעסיקו הקודם ומוותר על זכותו לפיצויי פיטורים מהמעסיק הקודם. זוהי הזכות עליה מוותר העובד שבגינה משולם הפיצוי. כעת נותר לבחון מהי מהותו של תשלום שמשולם לעובדים על מנת שיוותרו על זכויות אלו ויסכימו לשינוי, וליישם את ההכרעה על המקרה שלפנינו.

◆ ביהמ"ש קבע, כי תשלום בגין ויתור של עובד על זכותו להמשיך לעבוד, קרוב יותר במהותו "למענק פרישה" מאשר לשכר ועל כן נכון יותר לסווגו כהכנסה הונית. ביהמ"ש קבע, לעניין מועד הרכישה, כי גם בסוגיה זו יש להעדיף את עמדת המערער. אין חולק, כי מיד עם תחילת עבודתו קמות לעובד זכויות שונות כלפי מעבידו. עם זאת הזכות שבה עסקינן, דהיינו הזכות לדרוש מהמעסיק להמשיך להעסיק את העובד בעת שינוי מבני ולהתנגד לשינויים אורגניים, קמה לעובד רק מרגע ההחלטה על אותו שינוי. כל עוד לא הוחלט על שינוי שכזה, לא עומדת לעובד כל זכות בת-מימוש והיא נותרת כזכות ערטילאית היפותטית. יתרה מזאת, גם הצדדים לא נתנו משקל מלא לתקופת העסקתו של כל עובד ולא הניחו כנקודת מוצא לחישוב כי העובד רכש את זכותו כבר עם תחילת העסקתו.

התוצאה:

◆ הערעור התקבל

ניתן ביום 26.01.11

ב"כ המערער: עו"ד מהולל, עו"ד נועה לב גולדשטיין
ב"כ המשיב: עו"ד ליפשיץ מפרקליטות מחוז חיפה

◆ ביום 26/12/04 הוחלט להפריט את בז"ן בשני שלבים, בשלב ראשון החברה תפוצל לשניים ובשלב השני ימכרו מניותיה לידיים פרטיות יחד עם הנפקת חלק מהמניות לציבור. עם קבלת ההחלטה, התגלעו מחלוקות בין הנהלת בז"ן לעובדים אשר התנגדו למהלך ההפרטה וביקשו להבטיח את זכויותיהם בהסכמים. בסופו של יום ולאחר משא ומתן ממושך נחתמו בין הצדדים הסכמים ומהלך יצא לדרך.

במסגרת המהלך נקבע, כי העובדים שנשארו ו/או עברו לחברה אחרת יקבלו מענקי פיצול ו/או מענקי הפרטה ואכן העובדים קיבלו מענקים אלה במהלך השנים 2006 ו-2007. פקיד השומה ביקש לראות בתקבולים אלו כהכנסת עבודה אצל המערער על פי הוראת סעיף 2(2) לפקודת מס ההכנסה (להלן – הפקודה) ועל כך הוגש ערעור ע"י המערער שביקש לראות בתקבולים אלה כהכנסה הונית.

◆ לטענת המערער - לעובדים, לא כל שכן, לעובדים בתאגיד ממשלתי, זכויות מוקנות למקום עבודתם ולזהות מעבידם. לפיכך עומדת להם זכות מוכרת להתנגד לכל שינוי מבני, להתנגד לפיצול המעסיק לגופים נפרדים ולהתנגד להעברת השליטה במעביד לידיים אחרות. זכות זו של העובדים הינה "זכות או טובת הנאה ראויה" הנכללת בהגדרת נכס על פי סעיף 88 לפקודה. מכירת "הנכס" – דהיינו ויתור על הזכות הראויה - מהווה על כן, לגישת המערער, "מכירה" של נכס ותקבול המתקבל עבור "מכירה" זו הינו תקבול הוני.

כאשר עוסקים במיסוי על רווח ההון, מחויבת הכרעה גם בשאלת מועד רכישת הזכויות עבורן שולמו המענקים ועל כך המערער טען, כי המענקים מהווים פיצוי הצופה פני עתיד. מכאן מסיק הוא, כי מועד רכישת הזכות להתנגד למהלכים לשינוי המבנה הארגוני איננו יכול להיות קודם למועד ההחלטה על הפרטה, דהיינו 26/12/04.

◆ לטענת המשיב, כי מענק הפיצול ומענק ההפרטה שקיבלו העובדים מהווה אצלם הכנסת עבודה במובן סעיף 2(2) לפקודה. המשיב טען, כי המענקים שולמו לעובדים בזיקה ליחסי העבודה שבין הצדדים ובקשר לעבודתם אצל בז"ן בעבר.

לגישתו, הזכות העומדת לעובדים להתנגד למהלכים הכוללים שינויים מבניים, הייתה חלק אינטגרלי מיחסי העבודה בינם לבין מעבידם, ועל כן יש לראות בפיצוי שניתן להם כתוספת שכר חד פעמית. המשיב סבור, כי יש לבחון את נסיבותיו הפרטיות של המקרה, מהם הוא למד, כי כל זכויות העובדים נשמרו להם במסגרת ההסכמים שנחתמו אגב ההפרטה. לפיכך, המענק נועד לשמור על "שקט תעשייתי" ולא היווה פיצוי על אובדן זכויות. לעניין מועד הרכישה, לדעת המשיב, מועד רכישת הזכויות הינו מועד תחילת העסקתו של כל עובד.

העיתון המקצועי לענייני מסים

ביהמ"ש העליון: הסכם שלא צויין בו אחרת - כולל מע"מ
עא 1113/09 עו"ד אבנר כהן נ' המשביר לצרכן החדש בע"מ
אינגה איזנברג, משפטנית

הכולל את רכיב המע"מ. חזקה זו ניתנת לסתירה בהתחשב בנסיבות שבהן נערכה העסקה, ככל שניתן להסיק מהן כוונה אחרת של הצדדים.

בביהמ"ש העליון בשבתו כבימ"ש לערעורים
אזרחיים – הש' א. גרוניס, הש' א. רובינשטיין, הש' א. חיות:

◆ **השופטת חיות קבעה** לאחר עיון בכל אחד מן המסמכים ניתן ללמוד, כי אין בו התייחסות כלשהי לסוגיית המע"מ והחלטתו של ביהמ"ש, המאשרת את עסקת הרכישה הנ"ל, אף היא אינה נדרשת לעניין זה. משכך, ונוכח "שתיקת" מסמכי החוזה בהקשר זה בדין קבע ביהמ"ש, כי קמה חזקה ולפיה נכלל המע"מ במחיר העסקה. **השופטת חיות קבעה**, כי העובדה שמדובר בעסקה אשר נקשרה במסגרת הליכי הקפאה אין בה כדי לשנות ממסקנה זו.

◆ **השופטת חיות ציינה**, כי בהתייחסו לשתיהן ההצעות, ככל שהדבר נוגע לסוגיית האופציה, ציין באותו שלב חבר הוועדה עורך דין חיים סאמט בפני קבוצת שביט כי: "הרעת ההצעה שלכם בשל הפחתת הסכום של האופציה הופכת את הצעתכם לפחות טובה".

◆ **השופטת חיות ציינה**, כי חישוב מלמד, כי אילו התייחסה ועדת הביקורת אל הצעתה של קבוצת שביט כהצעה שאינה כוללת מע"מ, לא יכול היה המשפט הזה להיאמר מן הטעם הפשוט שבמקרה כזה היתה הצעת סקאל הטובה פחות.

◆ **השופטת חיות קבעה**, כי ההצעה האחרונה שהציעה שביט לעניין סכום האופציה כללה מע"מ ומסקנה אחרת אינה מתיישבת עם מה שמשקף פרוטוקול ההתמחרות. **השופטת חיות מציינת**, כי גם החשבונית שהוצאה למשביר החדש על ידי המשביר הישן בעקבות התשלום הראשון, וממנה עולה כי המשביר הישן התייחס לתשלום כתשלום הכולל מע"מ.

◆ **השופט גרוניס** הסכים עם מסקנותיה של השופטת חיות. **השופט רובינשטיין** הצטרף לחוות דעתה של השופטת חיות ולתוצאה אליה הגיעה, והוסיף דברים קצרים הנוגעים לצורך להקפיד בהסכמים כספיים למיניהם בעסקאות החייבות במס ערך מוסף, על התייחסות ספציפית ובהירה לנושא מס הערך המוסף. דבר זה יחסוך התדיינות.

התוצאה:

◆ הערעור נדחה.

ניתן ביום 27.1.11

ב"כ המערער: עו"ד אבנר כהן; עו"ד אלעד עפארי
ב"כ המשיבים: עו"ד רון דרור; עו"ד אופיר מנצ'ל;
עו"ד שלי דביר

◆ המשביר לצרכן נקלעה לקשיים כלכליים ובעקבות כך ניתן צו הקפאת הליכים בעניינה ובעניינין של חברות נוספות שבבעלותה. הנאמנים לתקופת ההקפאה ניהלו משא ומתן עם שביט וקבוצת סקאל, למכירת הפעילות המסחרית של המשביר הישן כ"עסק חיי". בתום משא ומתן הנאמנים הגישו דו"ח לביהמ"ש. ביהמ"ש אישר את ההתקשרות בעסקה עם שביט, בהתאם להצעת שביט שגובשה במסמך עקרונות ועל פי השינויים והתנאים שנוספו למסמך זה במסגרת ההתמחרות בפני ועדת הביקורת.

◆ בהתאם לאופציית הפירעון המוקדם שהוקנתה למשביר הישן, הודיע המערער שמונה כמפרק המשביר הישן למשיבות, כי הוא מבקש לממש את האופציה ודרש מהן להעביר לקופת הנושים השלמה, בצירוף הפרשי הצמדה ובצירוף מע"מ. המשביר החדש סירבה להוסיף מע"מ על הסכום שנדרש וטענה, כי כל ההתחייבויות הכספיות שנטלה על עצמה במסגרת הסכם הרכישה ובהן ההתחייבות הכספית הנוגעת לאופציה, כללו מע"מ.

◆ **המפרק מדגיש**, כי הצעות סקאל ושביט ניתנו על בסיס אחיד ומשצוין בהצעתה של סקאל מפורשות, כי על הסכומים שהציעה יש להוסיף מע"מ המסקנה המתבקשת מכך היא, כי גם הסכומים שהציעה שביט לא כללו מע"מ. **המפרק מוסיף וטוען**, כי הניתוח שערך ביהמ"ש בעניין הליך ההתמחרות ממנו הסיק, כי הצעת שביט כוללת את רכיב המע"מ, אינו עולה בקנה אחד עם התגובה המפורשת שהגישה ועדת הביקורת התומכת בגישת המפרק ולה מן הראוי להעניק משקל רב בנסיבות העניין. **עוד טוען המפרק**, כי ההצעות בהליך ההתמחרות היו פומביות וגלויות ולכן אם סבר מי מן הצדדים שהצעתו אינה ברורה דיה חזקה עליו שהיה מבהיר זאת במסגרת אותו הליך. **לבסוף טוען המפרק**, כי בנסיבותיה המיוחדות של העסקה אשר נקשרה במסגרת הליכי הקפאה עומדת תכלית נוספת והיא - הגדלת קופת הנושים.

◆ **המשביר החדש טוענת**, כי בדין החיל ביהמ"ש במקרה דנן את החזקה לפיה סכום התמורה הנזכר בהסכם יראו אותו ככולל מע"מ. **לגישתה** לא הוכח אחרת במקרה דנן והנסיבות החיצוניות אשר בהן מבקש המפרק להיתלות, אף הן אינן מובילות למסקנה שונה. **המשביר החדש מוסיפה ומדגישה**, כי בניגוד לטענת המפרק, ההצעה המשופרת שניתנה על ידי שביט במהלך ההתמחרות ואושרה על ידי ביהמ"ש טובה מההצעה שניתנה על ידי סקאל באותה התמחרות, גם אם כוללים את המע"מ בגדר סכומי ההצעה של שביט.

◆ **ביהמ"ש המחוזי דחה** את הבקשה למתן הוראות שהגיש המפרק וקבע, כי המשביר החדש אינה חייבת להוסיף מע"מ על סכום האופציה אותו התחייבה לשלם לקופת הנושים. ביהמ"ש עמד על החזקה שפותחה בהלכה הפסוקה ולפיה בהיעדר הוראה אחרת בחוזה יש לראות את מחיר העסקה כמחיר

ביקורות נצרת

ביום שלישי האחרון ערך **משרד השומה נצרת**, מבצע ניהול ספרים באזור שבתחום השיפוט של המשרד. 24% לא רשמו תקבולים וב- 4% מהעסקים נמצאו ליקויים מהותיים בניהול ספרים. מטרת המבצע הייתה עריכת ביקורות ניהול ספרים בעסקים באזורים כפריים ועירוניים כדי לשמר את יכולת ההרתעה ולהגביר את הציות להוראות ניהול ספרים ולחובת רישום תקבולים כחוק. הביקורות נערכו בענפי המסחר ושירותים והתרכזו בישובים: נצרת, כפר כנא, סכנין, נצרת עלית, טמרה, יפיע, שפרעם וריינה. נבחרו לביקורת עסקים שנמצאו אצלם ליקויים בעבר, עסקים בעלי נפח פעילות גואה במיוחד וכן עסקים מתוך תכנית העבודה. העסקים מופו ואותרו מספר ימים לפני המבצע. כמו כן נערכו קניות ביקורת סמויות שנבדקו ביום המבצע. בנוסף, מספר ימים לפני המבצע נערכו תצפיות סמויות על מוסכים אשר בעקבותיהם תושאלו בעלי כלי הרכב, שטופלו בעת התצפית, לגבי מהות הטיפול והסכום ששולם. ביום המבצע נבדק הרישום בספרי העסק. 23 חשודים באי העברת ניכויים ו- 32 בגין אי תשלום מקדמות נחקרו במהלך החודשים האחרונים והסדירו חובות בסך של כ- 2.5 מיליון ₪. עוד כחצי מיליון ₪ נגבו מחייבים אחרים. 37 סרבני הגשת דוחות שנתיים והצהרות הון נחקרו. 34 מהם הסירו את המחדל ונשקלת הטלת קנס מנהלי. 3 הועברו להמשך חקירה ותישקל הגשת כתבי אישום.

12 חודשי מאסר לג'קי מצא

ביום 31.12.10 גזר ביהמ"ש המחוזי מרכז, כב' **השופט זכריה כספי**, 12 חודשי מאסר על ג'קי מצא, ראש רשות המסים לשעבר, שהורשע במסגרת הסדר טיעון חמש עבירות של הפרת אמונים ובסיוע למתן שוחד. לאחר סיום המשפט הוא צפוי להעיד נגד יתר הנאשמים בפרשה, וביניהם **שולה זקן**. ביהמ"ש הגדיר במהלך הקראת גזר הדין את מעשיו של מצא כ"התנהלות קלוקלת" וכי "מעצב לראות" שהנאשם לא רק נתן לגורמים זרים להתערב, אלא גם מוכן היה לספוג שיחות של נזיפה. ביהמ"ש הוסיף, כי התנהגותו של מצא היא בלתי ראויה וכי הוא "יכנע לדרישותיהם של גורמים אינטרסנטים שיתף עימם פעולה ונתן להם יד באפשרויות שונות".

"גשמי ברכה" של 15 מיליון ש"ח

משרד השומה טבריה, ערך ברבעון האחרון של שנת 2010, מבצע גביה ואכיפה מחייבים, בישובים שבתחום השיפוט של המשרד. המבצע נחלק ל- 3 שלבים: בשלב הראשון של המבצע נשלחו לחייבים מכתבים אישיים בהם נתבקשו להופיע במשרד לצורך הסדר החוב. שלב שני במבצע היה הגעה לבית החייב ומסירת הודעת עיקול לפני נקיטת אמצעי אכיפה. שלב שלישי היה ביצוע אכיפה בשיתוף עם היחידה לאכיפת הגביה בצפון. במהלך המבצע נגבה **סך של 15,107,565 ₪**.

7 כלי רכב עוקלו בשעות הבוקר המוקדמות, ב- 9 מקרים בוצעו הוצאות מלאי וציוד מהעסקים וב- 5 מקרים נגבה במזומן סכום כולל של 247,195 ₪. בנוסף במבצע משולב עם **משרד חקירות חיפה** נמצא בביתו של נישום סך של 223,600 ₪ במזומן - סכום זה עוקל בגין חוב של הנישום למס הכנסה. מפקיד השומה נמסר, כי מבצעים במתכונת הזו יבוצעו גם בשנה הקרובה. חייבים שעדיין לא הסדירו את חובם מתבקשים לעשות זאת בהקדם האפשרי כדי למנוע אי נעימויות.

תקיפת עו"ד = תקיפת עובד ציבור

יו"ר ועדת הכנסת, **חה"כ יריב לוין**, ויו"ר ועדת הכלכלה, **חה"כ נרמל שאמה-הכהן**, הניחו ביום 31.1.11 על שולחן הכנסת **הצעת חוק** שיזמה לשכת עוה"ד לתיקון חוק העונשין, הקובעת, כי תקיפת עורך דין ועובד סוציאלי תחשב תקיפת עובד ציבור, והעונש, שיוטל במקרה של תקיפת עורך דין ועובד סוציאלי, הוא עונש מחמיר של 5 שנות מאסר. הצעת החוק, שהציע והוביל ראש הלשכה, עו"ד יורי גיא-רון, ואשר נתמכה על ידי כל חברי הוועד המרכזי, נועדה להבטיח שעורכי דין ועובדים סוציאליים, הממלאים תפקיד או חובה על פי דין, יוכלו לבצע תפקידם ללא חשש או איום בתקיפה פיזית. בדברי ההסבר להצעה נאמר, כי בעת האחרונה אנו עדים לתופעה חוזרת ונשנית של גילויי אלימות שונים וחמורים כלפי עורכי דין ועובדים סוציאליים, וזאת על רקע ובקשר למילוי תפקידם, ולפיכך מוצע להגדיר עורכי דין ועובדים סוציאליים כמי שממלאים תפקיד או חובה הנושאים אופי ציבורי, ולקבוע כי תקיפתם תוגדר אף היא כעבירה ייחודית, הנכללת בגדר סעיף 382(א) לחוק העונשין.

מס פקס מערכת ושיווק: דרך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1
 תל אביב 67021; טל. 03-6966416; פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / כיסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי ל- 03-6966733, פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת גיליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.